

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
katedra pedagogiky
PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Ivana Reřichová

Studijní zaměření: Učitelství pro 2. stupeň ZŠ

Název práce: ŘEČOVÝ ROZVOJ DÍTĚTE S DMO NA 3. ZŠ CHEB

Oponent: PhDr. J. Slowík, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Podle autorky byla hlavním cílem práce analýza komunikačních dovedností její vlastní dcery a některých dalších dětí s DMO, které byly od 1. třídy integrovány do běžných základních škol v Chebu (nejednalo se nakonec tedy pouze o 3. ZŠ, jak bylo uvedeno v názvu práce...). Výzkumnou část pak autorka uvádí stanovením poněkud jiného hlavního cíle ve smyslu „zjištění, k jakým změnám v řečových a komunikačních dovednostech dojde u všech zkoumaných dětí v průběhu deseti měsíců při aplikaci logopedického cvičení“. Tyto záměry se autorce podařilo z větší části naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Teoretická část se nejprve věnuje problematice dětské mozkové obrny (už na s. 3 lze polemizovat s tvrzením, že DMO je nemoc – spíše se totiž jedná o specifický syndrom demonstrováný tělesným nebo kombinovaným postižením), dále komunikačním schopnostem a jejich narušení u dětí s DMO (ačkoliv v prvotním výčtu poruch spojených s DMO není narušená komunikační schopnost a logopedická intervence zmíněna, viz s. 9-10), a nakonec také integraci těchto dětí do běžných základních škol. Autorka přitom pracuje někdy i s již zastaralými zdroji (např. s. 11 – směrnice MŠMT ČR z roku 2002 a další dokumenty, které předcházely významným legislativním změnám v roce souvisejícím s novým školským zákonem schváleným v r. 2004), používá místy také nepřesnou terminologii (např. s. 12 – jde jistě o individuální vzdělávací plán, nikoliv „individuální výukový plán“) a občas poněkud zjednodušuje teoretická východiska (např. v kapitole věnované komunikaci, kde jsou ve skutečnosti procesy a fakta složitější a pestřejší, než jak je autorka vymezuje, a to včetně narušené komunikační schopnosti...). Je na místě také otázka, zda bylo nutné prezentovat přehled všech vad řeči v práci zaměřené úzce na téma DMO.

Kvalitativně orientovaný výzkum zahrnul pouze 3 případové studie (možná nebylo od věci sledovat celý základní soubor, který tvoří celkem 7 žáků integrovaných v běžných školách v Chebu.), přičemž naprosto markantní je zaměření autorky na příběh vlastní dcery (a svou osobní situaci) – což může být velmi cenné, jestliže se podaří udržet si aspoň minimální objektivitu a odstup při spojení role matky a výzkumníka, a to se v tomto případě podle mého názoru ne zcela povedlo. Popis vlastní práce s dcerou je samozřejmě velmi cenný a dobře použitelný jako zdroj při objektivnějším výzkumném zpracování, ale protože je zde silně subjektivně představený, vyznívá nakonec spíše jako gejzír vyprávění, který (kromě toho, že je značně dlouhý) zůstává výzkumně nezpracovaný, plný emotivních vyjádření, nedostatečně podložených polemických názorů atd. Další 2 kazuistiky pak jsou prezentovány výrazně stručněji a s podstatně méně detaily, než jak by se v kvalitativním výzkumu očekávalo. Co se týká provedeného experimentu s logopedickou intervencí, výsledky působí na první pohled

poměrně zajímavě, ovšem scházejí jasně stanovená a prokazatelná (měřitelná, vyhodnotitelná) kritéria, podle nichž by bylo možné porovnat stav řeči respondentů na začátku a na konci sledovaného desetiměsíčního období. Polemizoval bych také o vhodnosti některých návrhů intervence (cvičení by např. měla odpovídat věku klientů – což zde asi není dodrženo); přestože několikrát autorka zdůrazňuje, že je absolventkou logopedického kurzu, bylo by bývalo jistě přínosné konzultovat přístup i návrhy se zkušeným klinickým logopedem (nebo alespoň logopedickým asistentem).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Práce má standardní rozsah a je dobře proporcionálně rozdělena na teoretickou a výzkumnou část. Text je přehledný, pouze s ojedinělými drobnými stylistickými a dalšími jazykovými nedostatky, nikoliv ale zcela zásadními. Jako nepřilíš vhodné považuji zvýrazňování textu podtržením (jedná se ale pouze o menší typografický prohřešek). Odkazování na použité zdroje je ve velku správné, chyby jsou v zápisu bibliografických údajů v seznamu literatury, některé uvedené zdroje navíc nejsou v textu vůbec citovány ani na ně autorka neodkazuje – není tedy zřejmé, jak je vlastně využila.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Předložená diplomová práce zpracovává zajímavou a nadějnou tematiku a autorka byla zjevně silně motivována vlastní osobní zkušeností – je proto škoda, že se nakonec nedokázala dostatečně ubránit riziku příliš subjektivního pojetí. Prokázala přitom obstojnou teoretickou orientaci ve sledované problematice a schopnost zvládnout koncepci a realizaci kvalitativní výzkumné sondy. Za nejcennější a nejprůkaznější výsledky bych v tomto případě považoval odpovědi respondentů v závěrečné dotazníkové reflexi. Přes uvedené výhrady doporučuji práci k obhajobě.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ :

- Uprávněte prosím, jakým způsobem je (či není) podle aktuální školské legislativy doporučení lékaře směrodatné pro zařazování žáků do speciálního vzdělávání.
- Jak by mohly být výsledky Vaší práce konkrétně prakticky využity?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Velmi dobře – Dobře
(podle průběhu obhajoby)

Datum: 16. 7. 2014

Podpis:

Pozn.: Při nedostatku místa použijte zadní stranu nebo zvláštní list.